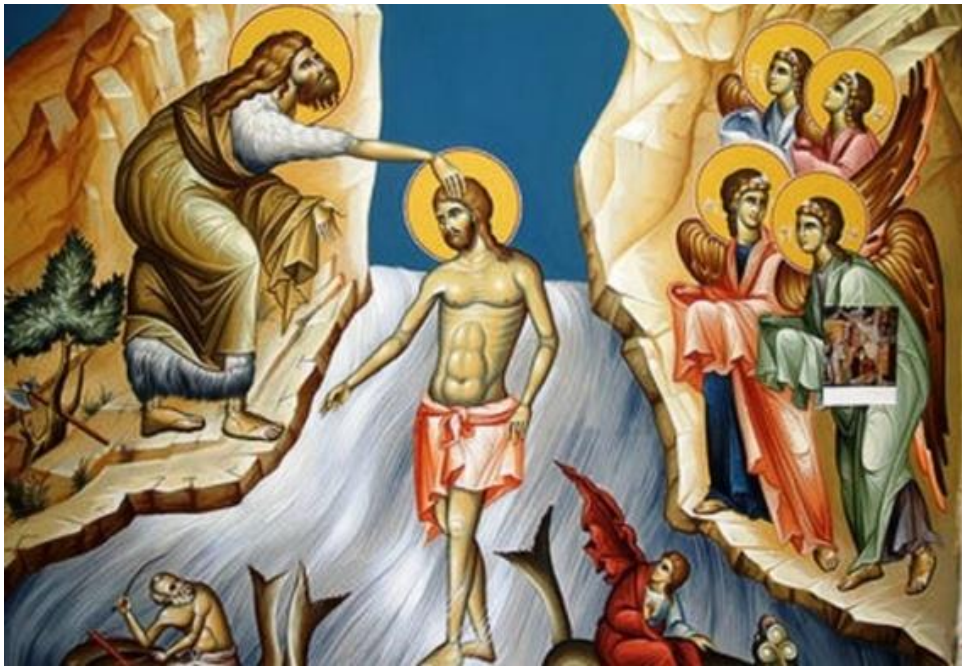

Θεοφάνεια.

π. Ευέλθων Χαραλάμπους.

Θεοφάνεια.

Η Βάπτιση του Χριστού στην εκκλησιαστική γλώσσα λέγεται Θεοφάνεια και Επιφάνεια.

Η λέξη Θεοφάνεια προέρχεται από τον Απόστολο Παύλο που γράφει, «Θεός εφανερώθη εν σαρκί, εδικαιώθη εν Πνεύματι, ώφθη αγγέλους, εκηρύχθη εν έθνεσιν, επιστεύθη εν κόσμω, ανελήφθη εν δόξη» και σχετίζεται περισσότερο με την Γέννηση του Χριστού.

Η λέξη Επιφάνεια προέρχεται από τον ίδιο Απόστολο που αναφέρει «επεφάνη η Χάρις του Θεού η σωτήριος πάσιν ανθρώποις» και αναφέρεται περισσότερο στην Βάπτιση του Χριστού, γιατί τότε οι άνθρωποι γνώρισαν την χάρη της Θεότητας.

Στον Ιορδάνη ποταμό αποκαλύπτεται το μυστήριο της Αγίας Τριάδος, αφού και τα τρία Πρόσωπα συμμετέχουν οφθαλμοφανώς στα τελούμενα. Ο Χριστός, το δεύτερο πρόσωπο, βαπτίζεται, ο Πατήρ, το πρώτο πρόσωπο, διακηρύσσει ότι αυτός είναι ο Υιός του ο αγαπητός, και το Άγιο Πνεύμα, το τρίτο πρόσωπο με τη μορφή περιστεριού, επιβεβαιώνει τον λόγο του Θεού Πατέρα.

Ο Ιορδάνης πηγάζει από δύο πηγές οι οποίες ενώνονται σε ένα ποταμό και καταλήγει στη Νεκρά Θάλασσα. Συμβολίζει το ανθρώπινο γένος που έχει την αφετηρία του στους δύο προπάτορες, τον Αδάμ και την Εύα, και η πορεία του κατέληγε στο θάνατο.

Όταν ο Χριστός εισήλθε στον Ιορδάνη να βαπτισθεί, τότε «ο Ιορδάνης εστράφη εις τα οπίσω», δηλαδή άλλαξε πορεία ο άνθρωπος. Όποιος πιστέψει στο Χριστό και βαπτισθεί δεν καταλήγει στο θάνατο, αλλά προσδοκά ζωήν αιώνιον.

Στην εικόνα της Βάπτισης, στο επάνω μέρος μέσα σε δόξα εικονίζεται το Άγιο Πνεύμα «εν είδει περιστεράς» και ακριβώς από κάτω ο Χριστός μέσα στα νερά του Ιορδάνου βαπτίζεται από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο, ο οποίος δεν κοιτά τον Χριστό, αλλά έχει στραμμένο το βλέμμα του στον ουρανό από όπου ακούει την φωνή του Πατέρα να μαρτυρεί: «Ούτος ἐστίν ο υἱός μου ο αγαπητός, εν ω ευδόκησα». Κάτω από τα πόδια του Χριστού προσωποποιημένος ο Ιορδάνης ότι στρέφεται «εις τα οπίσω», και παρά πέρα έκπληκτη «η θάλασσα είδε και έφυγε».

Η απεικόνιση αυτή είναι πολύ σημαντική, διότι εδώ έχουμε την αποκάλυψη της Αγίας Τριάδος. Η φανέρωση του Τριαδικού Θεού στον άνθρωπο δείχνει ότι μόνο ο άνθρωπος είναι επίγειος μύστης και προσκυνητής της Αγίας Τριάδος και ότι είναι ο μόνος κατ' εικόνα του Τριαδικού Θεού δημιουργημένος.

Η μαρτυρία του Θεού Πατέρα για τον Υιό του φανερώνει ότι ο Υιός είναι «απαύγασμα της δόξης του Πατρός», αφού κοινή είναι η ουσία και η ενέργεια του Τριαδικού Θεού.

Η εμφάνιση του Αγίου Πνεύματος «σαν περιστέρι» μας δείχνει ότι το Άγιο Πνεύμα δεν ήταν περιστέρι αλλά φάνηκε σαν περιστέρι και αυτό λέγεται διότι το Άγιο Πνεύμα δεν είναι κτιστό αλλά άκτιστο όπως και τα άλλα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος.

Το ότι το Άγιο Πνεύμα μαζί με την φωνή του Πατρός κάθισε πάνω στον Χριστό δείχνει το ομοούσιο των προσώπων της Αγίας Τριάδος και φανερώνει ότι Μεσσίας δεν ήταν ο Ιωάννης, αλλά ο Χριστός.

Στην εικόνα παρουσιάζεται ο Χριστός ημίγυμνος, υποδηλώνοντας έτσι πόσο ο Χριστός ταπείνωσε τον εαυτό του για χάρη των ανθρώπων. Γυμνώθηκε εκείνος για να ντύσει τον άνθρωπο με ένδυμα αφθαρσίας.

Στην βάπτιση ο Πρόδρομος Ιωάννης αξιώθηκε από τον Θεό να ακούσει την φωνή του Πατρός, να δει τον Λόγο του Θεού και το Πνεύμα του Θεού, και να ακουμπήσει το χέρι του στην κεφαλή του Θεανθρώπου. Το «και ιδού ανεώχθησαν αυτώ οι ουρανοί» του ευαγγελιστού Ματθαίου, και το «είδε σχιζομένους τους ουραμούς» του ευαγγελιστού Μάρκου δηλώνουν την αποκατάσταση, «το άνοιγμα» της σχέσης Θεού και ανθρώπων μετά το «κλείσιμο» από την αμαρτία.

Το βασικό σημείο των Θεοφανίων είναι ότι ο Χριστός έδωσε την δυνατότητα στον καθένα να αποκτήσει την Χάρη της υιοθεσίας, τα Θεοφάνια στην προσωπική του ζωή.

Από το βιβλίο: «Πρωτοπρεσβύτερος π. Ευέλθων Χαραλάμπους. Ο χαρισματικός και αναστάσιμος καλός ποιμένας και Σαμαρείτης της Εκκλησίας του Χριστού». Εκδόσεις “Ορθόδοξος Κυψέλη”, Θεσσαλονίκη 2011, σ. 79.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>